

Lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364);

utfärdad den 20 april 2017.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om fartygssäkerhetslagen (2003:364)

dels att 5 kap. 29 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 kap. 29 § ska utgå,

dels att 2 kap. 3 §, 3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 4, 30 och 31 §§, 6 kap. 2 och 3 §§, 7 kap. 6, 9 och 11 §§ och 8 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 5 kap. 4 a § och 7 kap. 11 b och 11 c §§, och närmast före 5 kap. 4 a och 30 §§ nya rubriker av följande lydelse.

2 kap.

3 §² Ett fartyg ska ha de certifikat som anges i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Ett certifikat ska visa att fartyget vid en besiktning för utfärdande av certifikatet motsvarade föreskrivna krav. Certifikatet får innehålla särskilda villkor.

Brister som till antal och omfattning är begränsade och inte påverkar fartygets sjövärdighet, ska inte utgöra hinder för att utfärda ett fartcertifikat eller ett nationellt passagerarfartygscertifikat. Om ett certifikat utfärdas i ett sådant fall, ska fartygets ägare eller redare föreläggas att inom viss tid avhjälpa bristerna.

Certifikat utfärdas av Transportstyrelsen eller den myndighet som regeringen annars bestämmer.

Transportstyrelsen ska förklara ett certifikat ogiltigt om

1. förhållandena inte motsvarar föreskrivna krav och bristerna, trots föreläggande, inte har avhjälppts, eller
2. fartyget inte undergår föreskriven tillsyn.

3 kap.

1 §³ Ett svenskt fartyg som har ett skrov med en största längd av minst 15 meter eller är ett passagerarfartyg ska ha ett fartcertifikat. Fritidsfartyg behöver dock ha fartcertifikat endast om den största längden hos skrovet överstiger 24 meter.

¹ Prop. 2016/17:135, bet. 2016/17:TU15, rskr. 2016/17:218.

² Senaste lydelse 2008:1378.

³ Senaste lydelse 2013:986.

Ett fartyg som ägs eller brukas av svenska staten och som används uteslutande för statsändamål och inte för affärsdrift behöver inte ha fartcertifikat.

Transportstyrelsen får befria ett fartyg från skyldigheten att ha fartcertifikat, om ett passagerarfartygscertifikat har utfärdats för fartyget enligt 2 §.

Fartyg och flytande utrustning som har ett gemenskapscertifikat för inlandssjöfart enligt 1 a § behöver inte ha något fartcertifikat vid trafik på inre vattenvägar.

4 §⁴ För ett fartyg som har ett skrov med en största längd av minst 15 meter och som är ett fiskefartyg eller befordrar passagerare eller gods ska Transportstyrelsen fastställa fartygets minsta tillåtna fribord. Detta gäller dock inte fritidsfartyg.

5 kap.

4 § Den tillsyn som anges i 1 § utövas vid tillsynsförrättningar. Sådana förrättningar utförs som dokumentationskontroller, besiktningar, inspektioner, värdstatskontroller eller rederikontroller.

Dokumentationskontroller, besiktningar och rederikontroller ska göras enligt en uppgjord plan. När det finns särskild anledning till det, får en dokumentationskontroll, besiktning eller rederikontroll göras även utom planen. Inspektioner ska göras när en tillsynsmyndighet finner att det är motiverat. Värdstatskontroller görs vid de tidpunkter och under de förutsättningar som anges i 11–15 §§.

Dokumentationskontroll

4 a § En dokumentationskontroll ska göras av fartyg som omfattas av krav på egenkontroll enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 6 § 8. Vid kontrollen ska tillsynsmyndigheten pröva om fartyget motsvarar föreskrivna krav med ledning av de handlingar som ska finnas för fartyget enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Dokumentation

30 §⁵ Befälhavaren ska se till att en kopia av rederiets dokument om godkänd säkerhetsorganisation samt de certifikat eller andra handlingar som har utfärdats för fartyget enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt förordning (EG) nr 336/2006 finns ombord och hålls tillgängliga vid tillsynsförrättningar.

Ingen får förvägras att ta del av innehållet i de certifikat eller andra handlingar som har utfärdats för fartyget, om han eller hon behöver det för att kunna ta till vara sin rätt.

31 § Vid tillsyn enligt denna lag ska tillsynsmyndigheten lämna skyddsombud kopior av de skriftliga meddelanden i skyddsfrågor som gäller fartyget.

⁴ Senaste lydelse 2008:1378.

⁵ Senaste lydelse 2009:59.

2 §⁶ Ett fartygs resa får förbjudas om fartyget inte hålls tillgängligt för tillsynsförättning. Ett fartygs resa får också förbjudas om det ombord saknar

1. ett certifikat eller någon annan handling som det ska ha enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 3 §,

2. ett bevis som det ska ha enligt 7 kap. 3 § sjölagen (1994:1009),

3. ett certifikat som det ska ha enligt artikel 4a.5 eller 4a.15 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 392/2009 av den 23 april 2009 om transportörens skadeståndsansvar i samband med olyckor vid passagerarbefordran till sjöss, i den ursprungliga lydelsen,

4. ett certifikat som det ska ha enligt artikel 4a.5 eller 4a.15 i 2002 års Atenkonvention om befordran till sjöss av passagerare och deras resgods, eller

5. ett bevis som det ska ha enligt 15 kap. 32 § andra stycket sjölagen.

Om det saknade certifikatet enligt första stycket 1 är av sådant slag som avses i 3 § första stycket 2, gäller i stället vad som anges i den paragrafen.

Vid en transport med ett utländskt fartyg gäller första stycket 3–5 endast om fartyget anlöper eller lämnar en svensk hamn.

3 § Ett fartygs resa ska förbjudas om

1. dess rederi saknar ett dokument om godkänd säkerhetsorganisation som det ska ha enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

2. fartyget ombord saknar ett sådant certifikat om godkänd säkerhetsorganisation eller en sådan kopia av rederiets dokument om godkänd säkerhetsorganisation som det ska ha enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

3. om någon sådan brist som anges i 1 § medför omedelbar fara för liv, fartyget, dess besättning eller passagerare och sådana åtgärder som avses i 1 § andra eller tredje styckena inte är tillräckliga för att undanröja faran, eller

4. fartyget inte är utrustat med ett sådant fungerande färdskrivarsystem som det ska vara utrustat med enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 2 § 1.

Ett förbud enligt första stycket 1–3 får upphävas om det behövs för att förhindra överbeläggning av inspektionshamnen. Om ett förbud upphävs på denna grund gäller vad som sägs i föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 7 §.

Om bristen enligt första stycket 4 inte kan åtgärdas enkelt i inspektionshamnen, får tillsynsmyndigheten tillåta att fartyget fortsätter till närmaste lämpliga hamn för åtgärdande av bristen, eller utfärda föreläggande att bristen ska vara åtgärdad inom högst 30 dagar.

7 kap.

6 §⁷ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. tillsynsförättningar,

⁶ Senaste lydelse 2015:255.

⁷ Senaste lydelse 2011:98.

2. undantag från den begränsning som anges i 5 kap. 9 § första stycket under förutsättning att det följer av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/16/EG av den 23 april 2009 om hamnstatskontroll, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/757,

3. granskning och godkännande av ritningar samt vilka ritningar som ska ges in,

4. avgifter till staten för

a) tillsyn av fartyg och deras utrustning, drift, lastning, lossning och säkerhetsorganisation,

b) tillsyn av rederiers säkerhetsorganisation,

c) tillsyn av arbetsmiljön samt arbets- och levnadsförhållandena ombord,

d) tillsyn av verksamhet beträffande behörighet för sjöpersonal,

e) provning och granskning av material och utrustning till fartyg,

f) granskning av ritningar till fartyg, och

g) handläggning av ärenden om överlåtelse av uppgiften att utfärda eller förnya certifikat för fartyg enligt 11 b § och för uppföljning av sådana överlåtelser,

5. lotsavgifter och skyldighet att anlita lots,

6. skyldighet att lämna de uppgifter som krävs för att tillsynsmyndigheten ska kunna fullgöra tillsynen enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,

7. skyldighet för fartygets ägare eller redare att ersätta kostnader i samband med sådant kvarhållande av fartyget som har skett med stöd av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, och

8. skyldighet för fartygets ägare eller redare att utöva fortlöpande kontroll (egenkontroll) över att fartyget uppfyller de krav som gäller enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

9 §⁸ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

1. meddela föreskrifter om undantag från

a) de särskilda kraven för användning av fartyg enligt 3 kap. 1–9 §§, och

b) kravet på särskild anpassning av de ombordanställdas kost enligt 4 kap.

5 § första stycket andra meningen, och

2. med avseende på vissa fartyg meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten

a) enligt 5 kap. 26 § att ge in ritningar, och

b) enligt 5 kap. 30 § att ombord på fartyget medföra, och vid tillsynsförrättning hålla tillgängliga, certifikat eller andra handlingar som har utfärdats för fartyget enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om sådana undantag i enskilda fall.

11 §⁹ Transportstyrelsen får överlåta åt en erkänd organisation att utfärda och förnya andra certifikat än gemenskapscertifikat för inlandssjöfart och att i sådant syfte fastställa minsta tillåtna fribord.

Innehållet i överlåtelsen ska regleras genom ett avtal. Avtalet får innehålla en begränsning av statens rätt att kräva ersättning från organisationen för ska-

⁸ Senaste lydelse 2012:476.

⁹ Senaste lydelse 2013:986. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

destånd som staten ålagts att betala på grund av organisationens vållande. En sådan begränsning ska vara förenlig med vad som anges i detta avseende i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/15/EG av den 23 april 2009 om gemensamma regler och standarder för organisationer som utför inspektioner och utövar tillsyn av fartyg och för sjöfartsadministrationernas verksamhet i förbindelse därmed, i lydelsen enligt kommissionens genomförandedirektiv 2014/111/EU.

11 b § Transportstyrelsen får, i andra fall än som avses i 11 §, till en fysisk eller juridisk person överlåta uppgiften att utfärda och förnya andra certifikat än gemenskapscertifikat för inlandssjöfart och i sådant syfte fastställa minsta tillåtna fribord.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som ska uppfyllas för att överlåtelse enligt första stycket ska få ske.

Ett beslut om överlåtelse får förenas med ytterligare villkor.

11 c § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att certifikat som har utfärdats eller förnyats med stöd av en överlåtelse enligt 11 b § ska ha samma giltighet som certifikat som har utfärdats av Transportstyrelsen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om sådan giltighet i ett enskilt fall.

8 kap.

3 §¹⁰ Till böter döms

1. befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet använder ett fartyg till sjöfart i strid med en lastningsföreskrift som har meddelats med stöd av 7 kap. 2 §, om inte förseelsen är ringa,

2. redare och befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift om registrering av ombordvarande på passagerarfartyg som har meddelats med stöd av 7 kap. 2 §,

3. befälhavare och teknisk chef som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra vad han eller hon enligt 2 kap. 6 § andra stycket och 7 § andra stycket ålagts att göra innan en resa påbörjas,

4. befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att se till att nytillträdande ombordanställda får kännedom om fartyget, grundläggande säkerhetsbestämmelser eller åtgärder vid sjöolycka enligt 2 kap. 6 § tredje stycket,

5. befälhavare som av oaktsamhet framför ett fartyg i strid med vad som gäller i fråga om säkerhetsbesättning eller bemanningsföreskrifter, om inte förseelsen är ringa,

6. redare som av oaktsamhet underlåter att göra vad som skäligen kan fordras av honom eller henne för att förhindra att fartyget framförs i strid med vad som gäller i fråga om säkerhetsbesättning eller bemanningsföreskrifter, om inte förseelsen är ringa,

7. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet tjänstgör på ett fartyg som befälhavare, teknisk chef eller ansvarig för vakt utan att inneha den behörighet som är föreskriven i säkerhetsbesättningsbeslut eller i bemanningsföreskrif-

¹⁰ Senaste lydelse 2004:416.

terna, dock inte om han eller hon har uppehållit befattningen på grund av ett plötsligt sjukdomsfall eller annan liknande händelse,

8. befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 4 kap. 7 § eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. 5 § första stycket,

9. befälhavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar sina skyldigheter beträffande kost och vatten samt bostads- och hälsovårdsförhållanden enligt 4 kap. 6 §,

10. befälhavare som uppsåtligen beordrar arbete i strid med ett beslut av ett skyddsombud enligt 4 kap. 12 § utan att det finns något sådant skäl som anges i 4 kap. 13 §, om därmed intresset av att skyddsarbetet ombord bedrivs i behörig ordning uppenbart åsidosätts,

11. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar sina skyldigheter beträffande ritningar till ett fartyg enligt 5 kap. 26 § eller dokument om godkänd säkerhetsorganisation och certifikat eller någon annan handling enligt 5 kap. 30 §,

12. den som i andra fall än som sägs i 2 § 1 uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktiga uppgifter till en tillsynsmyndighet vid fullgörande av skyldighet enligt 5 kap. 20 § andra stycket, 21 § andra stycket eller 24 § eller annars i fråga om en åtgärd som har ålagts av myndigheten, och

13. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar en anmälnings- eller uppgiftsskyldighet som har föreskrivits med stöd av 7 kap. 2 § 5.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2017.

2. För fartyg som inte är fritidsfartyg och som vid ikraftträdandet har ett skrov med en största längd av minst 15 meter och en bruttodräktighet som är mindre än 20, gäller 3 kap. 1 och 4 §§ i den äldre lydelsen.

3. För fritidsfartyg som vid ikraftträdandet har ett skrov med en största längd som överstiger 24 meter och en bruttodräktighet som är mindre än 100, gäller 3 kap. 1 § i den äldre lydelsen.

På regeringens vägnar

ANNA JOHANSSON

Jonas Ragell
(Näringsdepartementet)